

TEKSTOVI TIPSKIH UGOVORA

Bilješka. - Pod okriljem Evropske ekonomske komisije Ujedinjenih Naroda radne grupe stručnjaka za razne trgovinske struke izradile su već nekoliko tipskih općih uvjeta za kupoprodaju robe pojedinih struka. Stručnjaci, članovi pojedinih radnih grupa, delegirani su od strane svojih vlada, no izradjeni tekstovi ne obvezuju odnosne vlade.

Ti ugovori potpuno su fakultativni. Stranke ih mogu upotrebljavati, ako žele, jednako kao i druge tipske ugovore za odnosnu struku.

Dosada su objavljeni slijedeći ugovori:

Opći uvjeti za dobavu opreme pri izvozu, obrasci 188 (1953) i 574 (1958);

Opći uvjeti za dobavu i montažu opreme pri izvozu, obrasci 188A (1957) i 574A (1957);

Opći uvjeti za izvoz i uvoz meke rezane gradje, obrazac 410 (1956);

Ugovori o kupoprodaji žitarica CIF (pomorski), Obrazac 1A - 1B - 2A - 2B - 3A - 3B - 4A - 4B.

Objavljujemo u ovom broju Opće uvjete za izvoz i uvoz meke rezane gradje, zato što se radi o artiklu, koji je jedan od najvažnijih u našem izvozu, i što su u njemu sadržani uglavci, koji mogu biti zanimljivi i za druge struke.

Ističemo, da se taj ugovor, kao i ugovor u prvom broju, razlikuje načinom izražavanja od izraza, koji se za odnosne pojmove upotrebljavaju kod nas. Neke nejasnoće ili nedostatke treba razjašnjavati po proučenju i u diskusiji. Prema tome objavljivanje tih formulara, s kojima se naša poduzeća mogu susresti u svom poslovanju, u prvom redu služi proučenju

problematike i pojedinih odredaba ugovora, njihovoj kritici i zauzimanju stava prema njima za eventualnu upotrebu, možda i djelomičnu, u praksi.

Terminološka bilješka. - Prevodeći ugovor morali smo izražavati distinkcije, za koje u našoj terminologiji više puta ne postoje izrazi, jednaki za iste, a različiti za različne pojmove. Bez ikakvog prejudica za buduće naše privredno i građansko zakonodavstvo navodimo napose ove upotrebljene riječi:

Ispunjenje prodavaočeve obveze da preda robu (u Općim uzancama: isporuka), livrer, livraison - dobaviti, dobava.

Primanje tog ispunjenja, prendre en livraison, prise en livraison - primiti dobavu, primanje dobave.

Predaja faktične vlasti raspolaganja robom kupcu (kod nas često takodjer isporuka) - izručiti, isporuka.

Preuzimanje te vlasti od strane kupca,

a/ ako kupac mora dići robu, enlever, enlèvement - pridići, pridizanje,

b/ ako prodavalac donosi robu kupcu, réception, više puta i prise en livraison - preuzimanje.

Predaja u smislu tradicije, remise, više puta i livraison (na pr. "au navire") - predaja.

Molimo čitaoce, da o tome razmisle.